

Resultaten evaluatie EU-Schoolfruit- en groenteprogramma 2022-2023

Right Marktonderzoek en Advies B.V.

Telefoon : 038-4212185
Projectleider : de heer G. Hamstra
Projectnummer : 4630-11
Aangevraagd door : RVO
Datum : 21 april 2023
Status : definitief

Inhoud

Samenvatting	4
1. Onderzoeksopzet	9
1.1 Aanleiding	9
1.2 Doelstelling onderzoek	10
1.3 Onderzoeksmethode, steekproef en respons	10
1.4 Vragenlijst en veldwerkperiode	10
1.5 Rapportage	10
2. Resultaten	11
2.1 Algemene beoordeling EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	11
2.2 Levering van schoolfruit- en groente	13
2.3 Communicatie en lesmateriaal EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	18
2.3.1 Digitale nieuwsbrief	18
2.3.2 Nieuwsbrief voor ouders.....	19
2.3.3 Digitale lesportaal Chef!	20
2.3.4 Bezoek aan groente- of fruitteler	25
2.4 Websites EU-Schoolfruit- en groenteprogramma en beleid	26
2.4.1 Website EU-Schoolfruit.....	26
2.4.2 Website beleid groente en fruit op school.....	27
2.4.3 Schoolfruitbeleid	29
2.4.4 Brochure	30
2.5 Aandacht eten groente en fruit en het groente- en fruitbeleid	32
2.5.1 Aandacht voor eten groente en fruit	32
2.5.2 Groente- en fruit beleid.....	33
2.5.3 Programma en stimulans om groente en fruit mee te nemen	34
2.6 Vaste groente- en fruitdagen	35
2.6.1 Afspraken vaste groente- en fruitdagen	35
2.6.2 Aantal vaste groente- en fruitdagen	35
2.6.3 Beschikbaar stellen van fruit en groente buiten leveringen.....	36
2.6.4 Scholen die geen vaste fruit- en groentedagen hebben ingesteld.....	37
2.7 Sterke- en verbeterpunten EU-Schoolfruitprogramma	38
2.7.1 Sterke punten	38
2.7.2 Verbeterpunten	39

2.8	Toekomst.....	40
2.8.1	Belangrijkste onderwerpen voor Nationale Strategie	40
2.8.2	Voor welke groepen het belangrijkst is om deel te nemen	41
2.8.3	Voorkeur voor levering of inkopen schoolfruit.....	42
2.8.4	Voorkeur periode van levering.....	43
2.8.5	Plannen voor inschrijving volgend jaar	44
2.8.6	Redenen voor niet opnieuw deelnemen.....	45
2.8.7	Deelname Schoolzuivelprogramma.....	46
3.	Bijlage: achtergrondkenmerken	47

Samenvatting

In het schooljaar 2022-2023 hebben 2.416 vestigingen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma (hierna te noemen EU-Schoolfruitprogramma) deelgenomen. Om inzicht te krijgen in de uitvoering van het EU-Schoolfruitprogramma en de tevredenheid hierover is aan deze scholen een online vragenlijst voorgelegd. Uiteindelijk hebben in totaal 1.500 scholen deelgenomen aan het onderzoek. In deze samenvatting worden de belangrijkste uitkomsten besproken.

Een rapportcijfer van een 8,5 voor het EU-Schoolfruitprogramma

Het EU-Schoolfruitprogramma wordt wederom over het algemeen als (heel) positief ervaren. In totaal is 99% van de scholen (heel) positief over het programma (t.o.v. 92% vorig jaar). Dit jaar is aan scholen voor het eerst gevraagd om het programma ook te beoordelen met een rapportcijfer; bijna de helft van de scholen (49%) geeft een 9 of hoger. Gemiddeld krijgt het programma een rapportcijfer van een 8,5. Vergeleken met vorig schooljaar is er een stijging te zien in het enthousiasme over het programma van zowel de meeste kinderen, ouders als leraren.

De variatie van de groente en het fruit is een stuk beter beoordeeld

Vergeleken met vorig schooljaar vinden scholen dat er meer variatie was. In totaal vindt 85% dat er (redelijk) veel variatie was in het geleverde fruit (t.o.v. 50% vorig schooljaar) en vindt 58% dat er (redelijk) veel variatie was in de geleverde groente (t.o.v. 33% vorig schooljaar).

Ook de kwaliteit was dit schooljaar een stuk beter

De kwaliteit van het fruit en de groente was dit schooljaar een stuk beter. In totaal heeft 57% van de scholen de kwaliteit van het fruit als goed beoordeeld (t.o.v. 31% vorig schooljaar) en vindt 58% de kwaliteit van de groente goed (t.o.v. 39% vorig schooljaar).

De meerderheid van de scholen vindt het goed dat er ook klasse II wordt aangeboden

In totaal vindt 86% het goed dat er ook klasse II groente en fruit wordt aangeboden (t.o.v. 77% vorig schooljaar). Scholen die dit niet goed vinden, geven met name bederfelijkheid als reden, dat de kwaliteit van de groente en het fruit onvoldoende was en de (on)aantrekkelijkheid van de groente en het fruit.

Het contact met de leverancier wordt door scholen wederom als goed ervaren

In totaal beoordeelt 88% van de scholen het contact met de schoolfruitleverancier als goed (t.o.v. 80% vorig schooljaar) en nog eens 11% als redelijk goed. Als er problemen zijn ervaren, dan was dit met name over de kwaliteit van de groente en het fruit. Van de scholen die problemen ervaren hebben, heeft 81% dit ook ergens gemeld, dit was met name bij de leverancier zelf. Over de afhandeling hiervan was 81% (zeer) tevreden.

De nieuwsbrief is door bijna alle scholen ontvangen en wordt positief beoordeeld

De wekelijkse digitale EU-Schoolfruit nieuwsbrief is door 98% van de scholen ontvangen en beoordeeld met een 8,0. Bijna alle scholen hebben ook andere leerkrachten en/of de directeur gewezen op informatie uit deze nieuwsbrief.

De nieuwsbrief specifiek voor ouders is onbekend bij 14% van de scholen en daarnaast heeft 21% van de scholen ouders niet gewezen op deze nieuwsbrief. Scholen die wel ouders hebben gewezen op deze nieuwsbrief, hebben dit met name mondeling gedaan of via de nieuwsbrief van de school.

Twee derde van de scholen heeft een account aangemaakt op Chef!

Van de scholen is 95% op de hoogte van de voorwaarde dat men zich aan moet melden voor het digitale lesportaal Chef!. In totaal heeft 65% van de scholen een account aangemaakt en scholen die (nog) geen account hebben aangemaakt geven met name tijdgebrek hiervoor als reden.

De Startlessen worden goed beoordeeld en door driekwart van de scholen gebruikt

Met een rapportcijfer van een 7,8 zijn scholen over het algemeen tevreden over de Startlessen EU-Schoolfruit. In totaal heeft driekwart van de scholen in sommige of (bijna) alle groepen gebruikgemaakt van de Startlessen. Scholen die hier (nog) geen gebruik van hebben gemaakt, geven hiervoor ook met name tijdgebrek aan als reden. Slechts een enkeling weet niet waar de Startlessen te vinden zijn of is hier niet bekend mee.

Men is positief over de korte lesactiviteiten en circa twee derde maakt hier gebruik van

De korte lesactiviteiten worden door scholen gemiddeld met een 7,8 beoordeeld. Van de scholen maakt 58% gebruik van de korte lesactiviteiten in sommige of (bijna) alle groepen. Naast tijdgebrek is het hebben van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit de grootste reden van scholen dat hier (nog) geen gebruik van is gemaakt. Van de scholen geeft 20% aan gebruik gemaakt te hebben van andere materialen uit Chef! en 13% gaat dit nog doen.

Een deel van de scholen heeft interesse in een bezoek aan een groente- of fruitteler

In totaal heeft 43% van de scholen interesse (en daarnaast nog eens 41% misschien interesse) om met de klas naar een groente- of fruitteler te gaan.

Scholen zijn zeer tevreden over de website EU-Schoolfruit

Aan scholen is gevraagd de verschillende toepassingen op de website EU-Schoolfruit met een rapportcijfer te beoordelen. Met het laagste rapportcijfer van een 8,4 (voor het leerlingenaantal wijzigen) en het hoogste rapportcijfer van een 8,6 voor meerdere onderdelen is men over het algemeen zeer tevreden.

De website over schoolfruitbeleid is vaker bekeken en is wederom goed beoordeeld

Van de scholen heeft 53% de website over het schoolfruitbeleid bekeken (t.o.v. 32% vorig schooljaar) en nog eens 30% gaat dit nog doen. Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,9 wordt deze website goed beoordeeld. De voornaamste redenen van scholen die de website (nog) niet hebben bekeken, is omdat zij al een schoolfruitbeleid hebben, hier nog geen tijd voor hebben gehad of het zijn vergeten.

De website heeft voor scholen het meest bijgedragen aan het schoolfruitbeleid

Het middel dat voor scholen het meest bijgedragen heeft aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid, is de website (28%). In totaal heeft 19% geen gebruik gemaakt van de materialen en vindt 12% van de scholen dat de middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma niet hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid.

Scholen zijn tevreden over de brochure en een derde maakt hier gebruik van

De brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!' is door een derde van de scholen gebruikt en 7% gaat dat nog doen. Scholen zijn met een gemiddelde 8,0 tevreden over de brochure. De brochure wordt onder meer beschreven als duidelijk, handig en informatief.

Aandacht voor het eten van groente en fruit wordt op verschillende manieren gedaan

Er worden op verschillende manieren door scholen aandacht besteed aan het eten van groente en fruit naast het uitdelen in de klas. Zo stimuleert 67% van de scholen gezonde traktaties, geeft 56% andere lessen rondom gezonde voeding/het eten van groente en fruit, geeft 47% Smaaklessen en 44% van de scholen kooklessen.

Voorafgaand aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma had 44% al vaste fruit-/groentedagen op school en 43% had al een beleid ten aanzien van gezonde voeding. In totaal had 12% van de scholen geen beleid (t.o.v. 13% vorig schooljaar).

Het EU-Schoolfruitprogramma lijkt het meenemen van fruit en groente te stimuleren

Ongeveer driekwart van de scholen heeft het idee dat kinderen (en ouders) door het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma gestimuleerd worden om naast de (vaste) fruitdagen zelf groente en/of fruit mee te nemen naar school. Van de scholen heeft 36% heeft het idee dat het veel vaker en 37% dat het iets vaker wordt meegenomen.

Van de scholen met vaste groente- en fruitdagen, heeft 45% dit ingesteld voor 5 dagen

Ongeveer de helft van de scholen had al vaste groente- en fruitdagen en blijft dit voortzetten, daarnaast heeft 9% van de scholen vaste groente- en fruitdagen ingesteld. Van de scholen met vast groente- en fruitdagen heeft 45% van de scholen dit ingesteld voor alle 5 schooldagen in de week. De meerderheid van de scholen (81%) laat ouders het fruit en de groente naar school meegeven in de periode dat er geen schoolfruit wordt geleverd.

Het stimuleren van het eten van groente en fruit wanneer er geen vaste dagen zijn

De voornaamste reden voor scholen om geen vaste groente- en fruitdagen te hebben ingesteld, is omdat zij het eten van groente en fruit willen stimuleren, maar niet willen verplichten (61%). Bij een op de drie scholen is onvoldoende beschikbare middelen bij de ouders een reden voor scholen om geen vaste groente- en fruitdagen te hebben.

Kennismaken met groente en fruit als meest genoemde sterk punt van het programma

Het meest genoemde sterke punt van het EU-Schoolfruitprogramma is dat kinderen kennismaken met (verschillende soorten) groente en fruit (genoemd door 43%). Gevolgd door dat het programma zorgt voor het stimuleren van (aandacht voor en bewustwording van) gezond eten (33%), dat het aanbod gratis is (23%) en groente en fruit beschikbaar is voor alle kinderen (22%).

Meer variatie is het meest genoemde verbeterpunt voor het programma

Het meest genoemde verbeterpunt voor het programma is meer variatie in de geleverde groente en fruit; van de scholen heeft 30% dit genoemd. In totaal heeft 44% van de scholen geen verbeterpunt aangedragen.

Voor de Nationale Strategie is de periode, variatie en kwaliteit het belangrijkste

Aan scholen is voorgelegd dat er komend jaar een nieuwe Nationale Strategie voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma wordt geformuleerd. Er konden 100 punten worden verdeeld over verschillende middelen om aan te geven welke onderwerpen zij het belangrijkste vinden in het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. De lengte van de periode schoolfruit- en groente (25,3 punten), de variatie (22,5 punten) en de kwaliteit van het fruit en de groente (22,2 punten) worden alle drie als het belangrijkste gezien.

58% wil alleen meedoen aan het programma als de gehele school mag mee doen

De meerderheid van de scholen wil alleen meedoen als de gehele school kan meedoen (58%). Maar als er een keuze moet worden gemaakt dan heeft verstrekken aan de onderbouw (46%) de voorkeur ten opzichte van de bovenbouw (20%).

Levering via de leverancier heeft de voorkeur boven zelf inkopen

De meerderheid van de scholen zou het fruit en de groente het liefst blijven ontvangen via een leverancier (67%). Van de scholen zou 11% het fruit en de groente liever zelf inkopen.

Lichte voorkeur voor periode voor levering schoolfruit van november t/m februari

Een op de drie scholen zou het fruit en de groente het liefst willen ontvangen in de maanden november, december, januari en februari en ongeveer een kwart van de scholen in de maanden september, oktober, november en december.

De meerderheid van de scholen hoopt volgend jaar weer deel te mogen nemen

In totaal hoopt 93% van de scholen volgend schooljaar weer te mogen deelnemen; dit percentage is een stuk hoger vergeleken met vorig schooljaar (79%).

1. Onderzoeksopzet

1.1 Aanleiding

Het doel van het EU-Schoolfruitprogramma is in de eerste plaats de afzetbevordering van fruit en groente in Nederland. Daarnaast is het programma een laagdrempelige stimulans om te bevorderen dat schoolgaande kinderen samen fruit en groente eten in de klas. Binnen het EU-Schoolfruitprogramma krijgen scholen voor elke leerling een gratis periode fruit of groente, drie porties per week gedurende 20 weken. Na deze periode bepalen ouders en de school zelf of en hoe zij doorgaan met het gezamenlijk eten van fruit en groente in de klas. Alle basisscholen in Nederland mogen zich inschrijven, op voorwaarde dat de hele school meedoet. Daarnaast mochten ook VSO scholen (Voortgezet Speciaal Onderwijs) en speciaal basisonderwijs zich inschrijven. Afhankelijk van het aantal inschrijvingen kunnen alle scholen of een deel van de scholen inderdaad meedoen met het programma.

In het schooljaar 2022-2023 hebben 2.416 vestigingen deelgenomen aan het EU-Schoolfruitprogramma. Deze vestigingen kregen fruit en groente geleverd voor alle leerlingen. Aanvullend ontvingen de scholen lesmateriaal, zodat in elke groep een les over fruit en groente gegeven kon worden. De insteek is dat de leerlingen ook na afloop van het programma gezond blijven eten. Op deze manier wordt het eten van fruit en groente de gewoonste zaak van de wereld.

Het EU-Schoolfruitprogramma wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en Steunpunt Smaaklessen & EU-Schoolfruit, Wageningen University & Research, in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De praktische levering van de groente en het fruit wordt uitgevoerd door 8 erkende leveranciers.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wil het EU-Schoolfruitprogramma jaarlijks evalueren om inzicht te krijgen in het effect van de campagne. Dit is tevens een eis van de EU voor de uitvoering van het programma. Daarom is er na afloop van de schoolfruitperiode onder de deelnemende scholen een procesevaluatie uitgevoerd.

De doelgroep van de procesevaluatie bestaat uit alle scholen hebben deelgenomen aan het EU-Schoolfruitprogramma. Voor het schooljaar 2022-2023 liep het programma van 5 september 2022 tot en met de week van 6 februari 2023.

1.2 Doelstelling onderzoek

Het doel van de procesevaluatie is het inzichtelijk maken van de uitvoering van het EU-Schoolfruitprogramma en de tevredenheid over het programma bij de scholen.

1.3 Onderzoeksmethode, steekproef en respons

Onder de deelnemende scholen is een online onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is net als in voorgaande jaren uitgevoerd in opdracht van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland door Right Marktonderzoek in Zwolle.

De schoolfruitcoördinatoren van de deelnemende scholen zijn via een persoonlijke e-mail uitgenodigd voor deelname aan het online onderzoek. De uitnodigingen zijn verstuurd door Right Marktonderzoek, uit naam van het EU-Schoolfruitprogramma. Aan de scholen die in de loop van de veldwerkperiode nog niet hadden deelgenomen aan het onderzoek, is een herinneringsmail gestuurd.

In totaal zijn er 2.299 uitnodigingen voor het onderzoek verstuurd, waarbij scholen met meerdere locaties en dezelfde schoolfruitcoördinator slechts één keer voor het onderzoek zijn uitgenodigd. Van de uitgenodigde scholen hebben 1.500 scholen (65%) aan het onderzoek deelgenomen.

1.4 Vragenlijst en veldwerkperiode

De vragenlijst die is gebruikt bij de voorgaande procesevaluaties onder scholen, vormde de basis van de vragenlijst voor de huidige meting onder deze scholen. Deze vragenlijst is voor dit schooljaar op enkele punten aangepast en geactualiseerd.

Het veldwerk voor het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 26 januari tot en met 17 februari 2023.

1.5 Rapportage

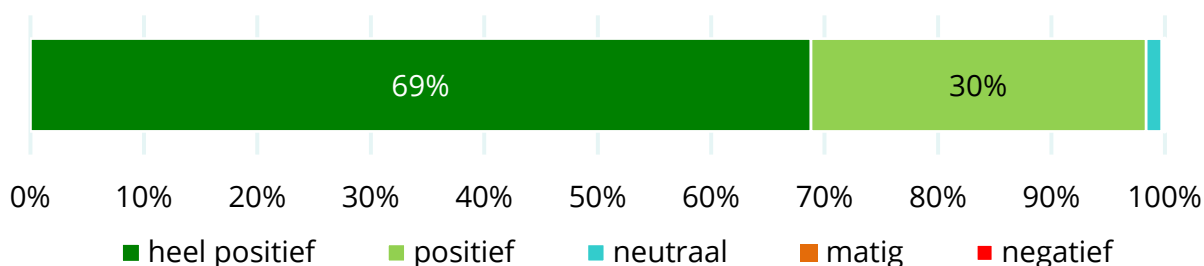
De meeste vragen in het onderzoek zijn aan alle scholen gesteld. Daar waar dit niet het geval is, staat vermeld hoeveel scholen (n) de betreffende vraag hebben beantwoord.

2. Resultaten

2.1 Algemene beoordeling EU-Schoolfruit- en groenteprogramma

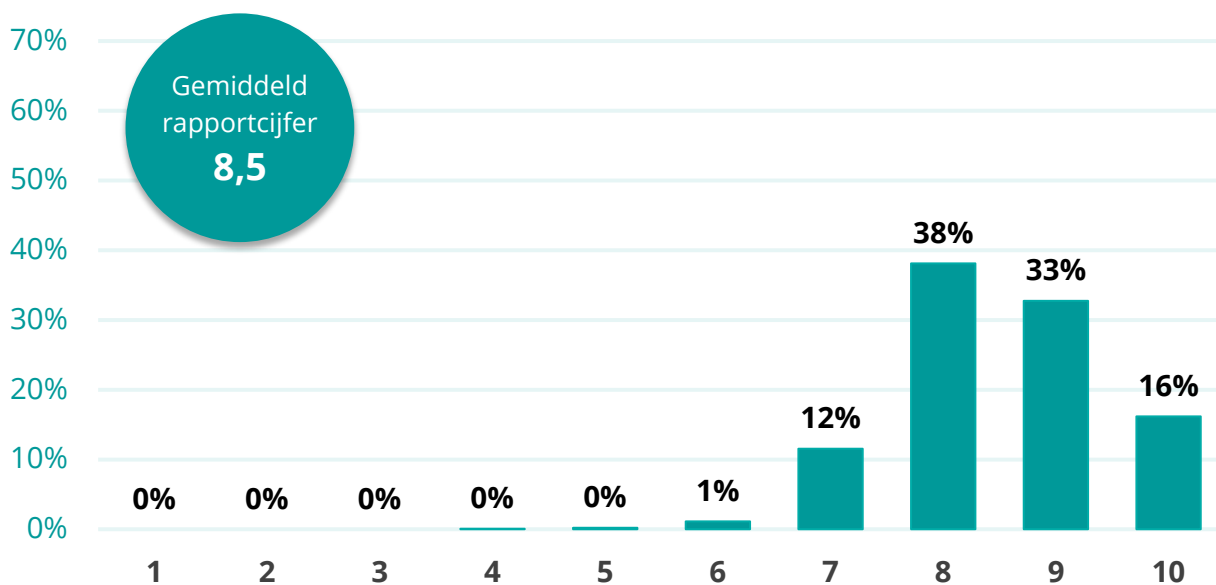
Het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma wordt over het algemeen positief beoordeeld. In onderstaande figuur is te zien dat maar liefst 99% (heel) positief is over het programma (t.o.v. 92% vorig jaar).

Figuur 2.1 Hoe waardeert u het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma in zijn geheel (gratis leveringen, materialen, stimuleren van groente en fruit eten door kinderen)?

Dit jaar is aan scholen voor het eerst gevraagd om het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma een rapportcijfer te geven. In onderstaand figuur is te zien dat bijna de helft van de scholen het programma beoordeelt met een 9 of hoger en 87% met een 8 of hoger. Gemiddeld krijgt het programma een rapportcijfer 8,5.

Figuur 2.2 Welk rapportcijfer zou u het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma in het algemeen willen geven?

Tabel 2.1 Hoe vinden de kinderen het EU-Schoolfruitprogramma? En wat is uw indruk van de reacties van de ouders en leraren op het Schoolfruitprogramma?

	Kinderen	Ouders	Leraren
de meesten zijn enthousiast	85%	74%	81%
de helft is enthousiast, de andere helft niet	11%	5%	14%
de meesten zijn weinig enthousiast	0%	0%	1%
dat kan ik niet goed beoordelen	3%	10%	2%
ik krijg nauwelijks / geen reacties	-	10%	2%

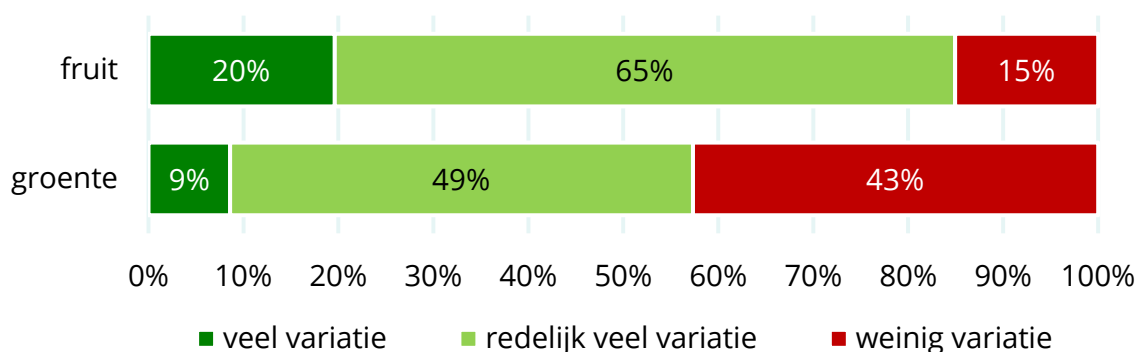
Over het algemeen zijn de meeste kinderen, ouders en leraren enthousiast over het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. Er is een stijging te zien in enthousiasme over het programma vergeleken met vorig schooljaar als we kijken naar het enthousiasme van de meeste kinderen (85% t.o.v. 67% vorig schooljaar), ouders (74% t.o.v. 60%) en leraren (81% t.o.v. 64%).

2.2 Levering van schoolfruit- en groente

2.2.1 Variatie in levering

De onderstaande figuur geeft weer of de scholen vinden dat er over het algemeen voldoende variatie was in het aangeleverde fruit en de aangeleverde groente.

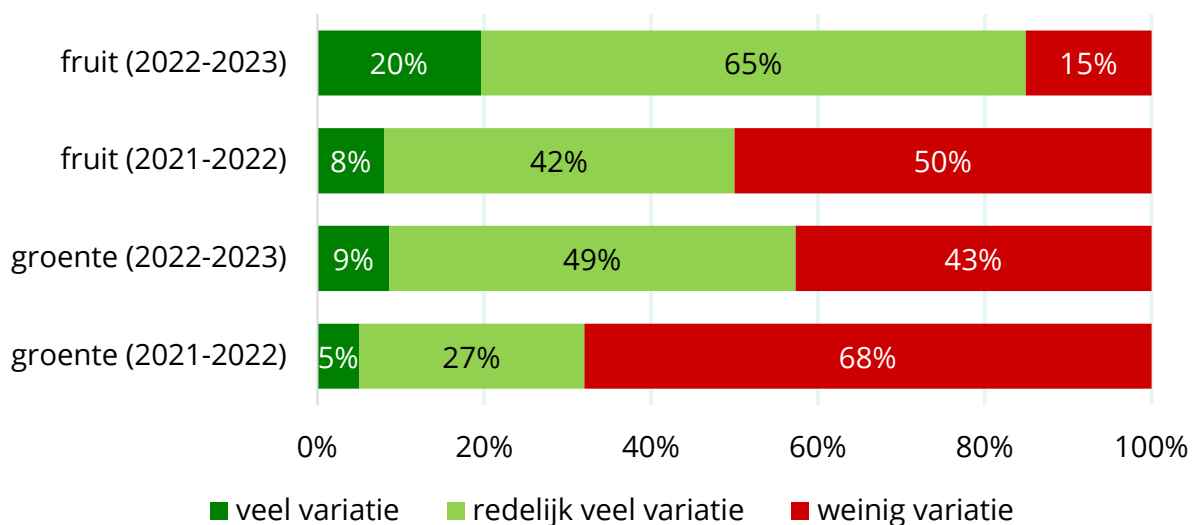
Figuur 2.3 Is er volgens u voldoende variatie in het geleverde fruit en de groente?

Over het algemeen vinden scholen dat er meer variatie was in het geleverde fruit dan in de geleverde groente.

In onderstaande figuur is te zien dat vergeleken met vorig schooljaar, men hier een stuk positiever over is. Van de scholen vindt 85% dat er (redelijk) veel variatie was in het geleverde fruit (t.o.v. 50% vorig schooljaar) en vindt 58% dat er (redelijk) veel variatie was in de geleverde groente (t.o.v. 33% vorig schooljaar).

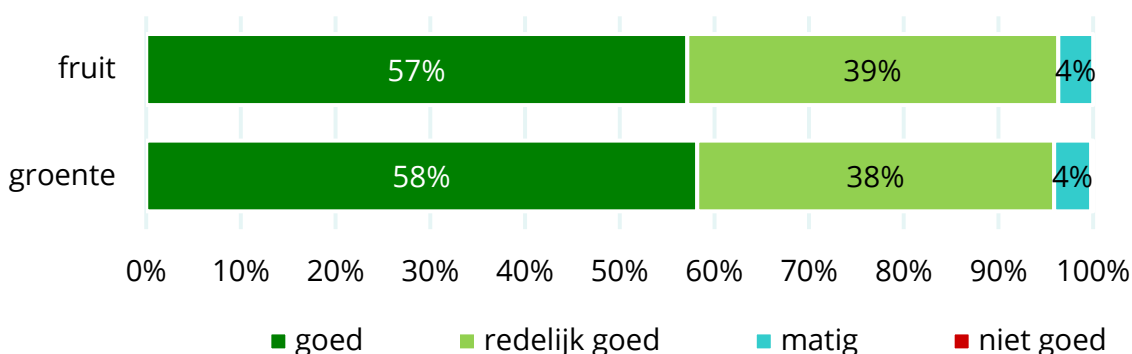
Figuur 2.4 Is er volgens u voldoende variatie in het geleverde fruit en de groente? (schooljaar 2022-2023 en schooljaar 2021-2022)

2.2.2 Kwaliteit van levering

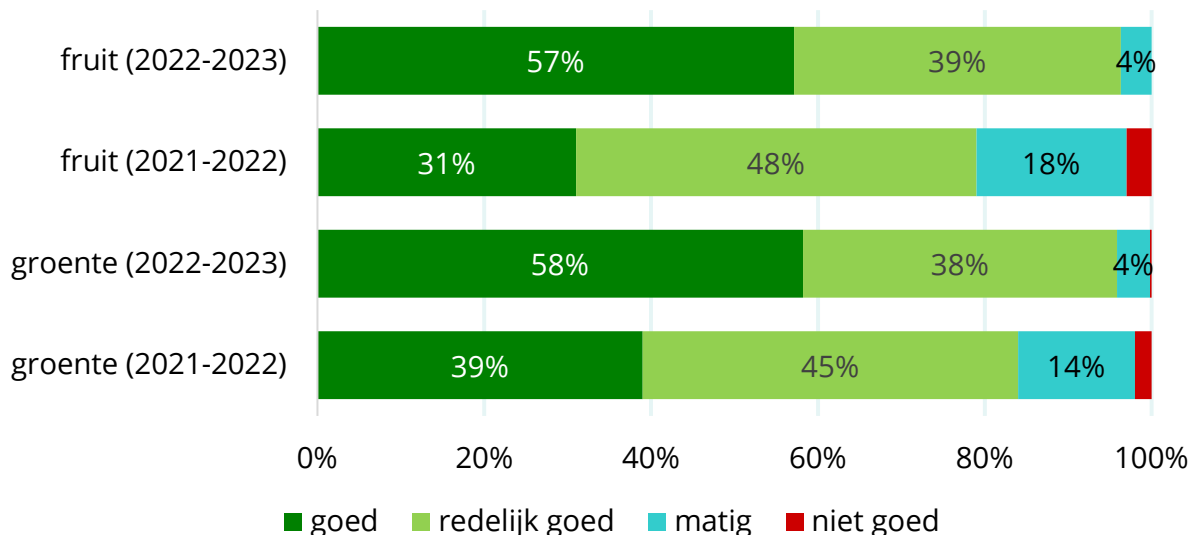
Naast de variatie in het geleverde fruit en de groente is ook gevraagd naar de kwaliteit. Dit is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 2.5 Hoe is de kwaliteit van het fruit en groente die geleverd is door de schoolfruitleverancier?

Vergeleken met vorig schooljaar is ook de kwaliteit van het geleverde fruit en de groente een stuk beter beoordeeld. De kwaliteit van het fruit is door 57% van de scholen als goed beoordeeld (t.o.v. 31% vorig schooljaar) en 58% van de scholen vindt de kwaliteit van de groente goed (t.o.v. 39% vorig schooljaar). In onderstaande figuur is het verschil in de kwaliteitsbeoordeling van de producten tussen het huidige schooljaar met vorig schooljaar weergegeven.

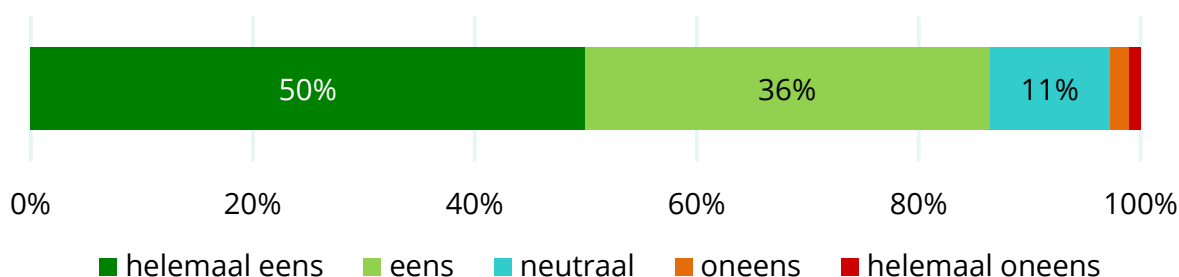
Figuur 2.6 Hoe is de kwaliteit van het fruit / de groente die geleverd is door de schoolfruitleverancier? (Schooljaar 2022-2023 en schooljaar 2021-2022)

2.2.3 Groente en fruit met cosmetische afwijking

Voor het tweede jaar is er in het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma ook groente en fruit met een cosmetische afwijking (klasse II) geleverd. Dit betreft groente en fruit die bijvoorbeeld een afwijkende vorm of kleur hebben. Aan de scholen is gevraagd wat ze er van vinden dat er type II groente en fruit worden aangeboden.

Figuur 2.7 Het is goed dat er in het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma ook klasse II groente en fruit wordt aangeboden.

In totaal is 86% van de scholen van mening dat het goed is dat er ook klasse II groente en fruit wordt aangeboden. Dit is meer dan vorig schooljaar, want toen was dit 77%.

Scholen die het niet goed vinden dat er klasse II groente en fruit is geleverd (3% t.o.v. 6% vorig schooljaar), geven hiervoor met name als reden dat de kwaliteit van het fruit niet goed was en het snel beschimmeld of bedorven was. Daarnaast geven scholen aan dat als je gezond eten wilt stimuleren en kinderen kennis wilt laten maken met groente en fruit, het er wel goed uit moet zien. In onderstaand tabel zijn de toelichtingen gecodeerd.

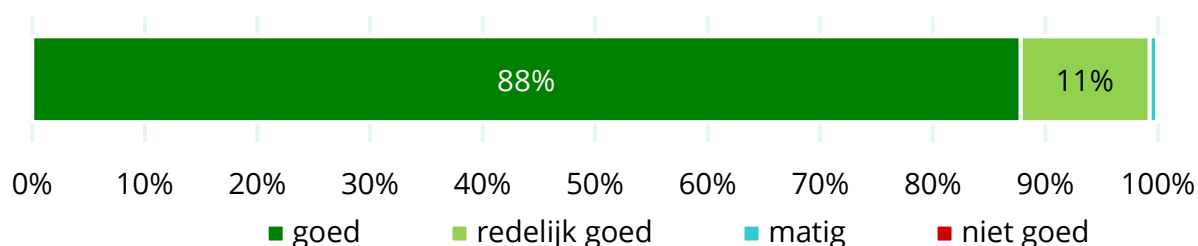
Tabel 2.2 Kunt u aangeven waarom u het niet goed vindt dat er ook klasse II groente en fruit wordt aangeboden? Open vraag, de antwoorden zijn gecodeerd. (meerdere antwoorden mogelijk; n = 41)

	n	%
snel bedorven / beschimmeld / rot	11	27%
slechte kwaliteit / kwaliteit onvoldoende	9	22%
vaak veel weg moeten gooien	7	17%
als het er onaantrekkelijk uitziet hoeven de kinderen het niet	6	15%
als je kinderen nieuwe dingen wilt leren, moet het er wel goed uitzien	5	12%
weet ik niet	14	34%

2.2.4 Contact met leverancier

Aan de scholen is gevraagd hoe het contact met de leverancier van schoolfruit is verlopen. Dit is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 2.8 Hoe is het contact met uw leverancier van schoolfruit verlopen?

Over het algemeen zijn scholen positief over het contact met de schoolfruitleverancier. Van de scholen vindt 88% het contact goed (t.o.v. 80% vorig schooljaar) en nog eens 11% redelijk goed (t.o.v. 17% vorig schooljaar).

2.2.5 Problemen met de leverancier

Aan de scholen is gevraagd of ze wel eens problemen hebben gehad met de leverancier en op welke gebieden. In onderstaande tabel is te zien dat 68% van de scholen geen problemen heeft gehad met de schoolfruitleverancier (t.o.v. 60% vorig schooljaar).

Tabel 2.3 Heeft u wel eens problemen gehad met uw leverancier op de volgende gebieden? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
ja, over de kwaliteit van de groente en het fruit	312	21%
ja, over de hoeveelheid groente en fruit die geleverd werd	154	10%
ja, over de afleverdag van de groente en fruit	24	2%
ja, over de portiegrootte	35	2%
ja, over de variatie	46	3%
ja, over het aflevertijdstip van de groente en fruit	35	2%
ja, over de afleverplaats van de groente en fruit	34	2%
ja, over onduidelijkheden over wanneer er wel of niet geleverd zou worden	14	1%
ja, over iets anders	32	2%
nee, ik heb geen problemen met mijn schoolfruitleverancier gehad	1021	68%

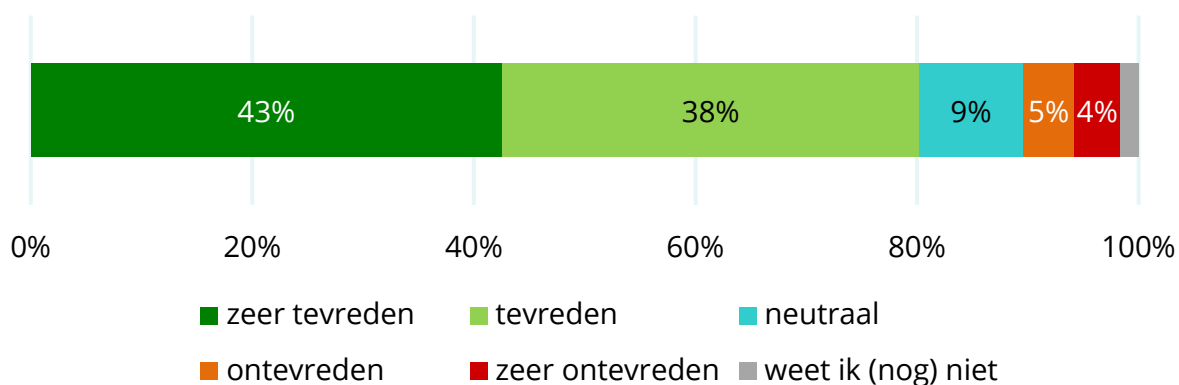
Problemen met de leverancier 'over iets anders' was onder meer geen of te late levering van het schoolgroente of fruit en het meenemen van kratten.

Dit schooljaar is aan scholen gevraagd of zij een klacht hebben ingediend over de ervaren problemen en waar zij dit hebben gedaan. In onderstaand tabel is te zien dat van de scholen die problemen hebben ervaren met hun leverancier, 81% dit ook ergens heeft gemeld en dit is dan met name gedaan bij de leverancier zelf.

Tabel 2.4 Heeft u hierover een klacht ingediend? (meerdere antwoorden mogelijk; basis = scholen die wel eens problemen hebben gehad met hun leverancier; n = 479)

	n	%
ja, bij het Steunpunt EU-Schoolfruit (in het registratiesysteem Mendix)	94	20%
ja, bij het Steunpunt EU-Schoolfruit (telefonisch)	66	14%
ja, bij het Steunpunt EU-Schoolfruit (per e-mail)	67	14%
ja, bij de leverancier (via de app)	19	4%
ja, bij de leverancier (telefonisch of per e-mail)	187	39%
ja, bij RVO (telefonisch of per e-mail)	1	0%
ja, op een andere manier	15	3%
nee, ik heb geen klacht ingediend	93	19%

Figuur 2.9 Hoe tevreden bent u over de afhandeling van uw klacht(en)? (basis = scholen die een klacht hebben ingediend; n = 386)

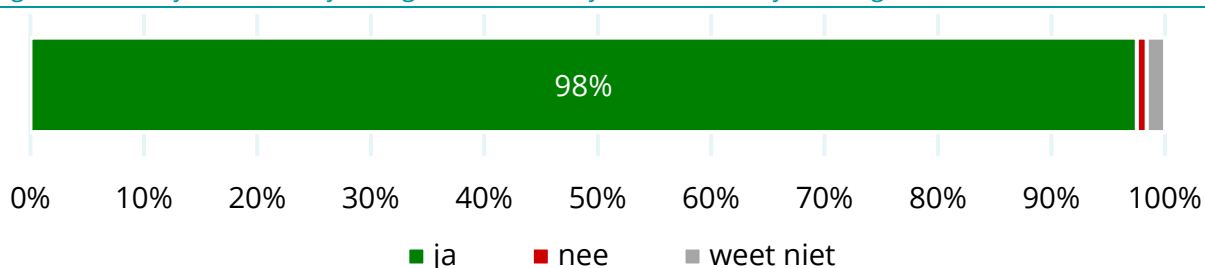

In totaal is 81% van de scholen (zeer) tevreden over hoe hun klacht vervolgens is afgehandeld.

2.3 Communicatie en lesmateriaal EU-Schoolfruit- en groenteprogramma

In onderstaande figuur is weergegeven dat, evenals voorgaande schooljaren, de meeste scholen de wekelijkse digitale EU-Schoolfruit nieuwsbrief hebben ontvangen.

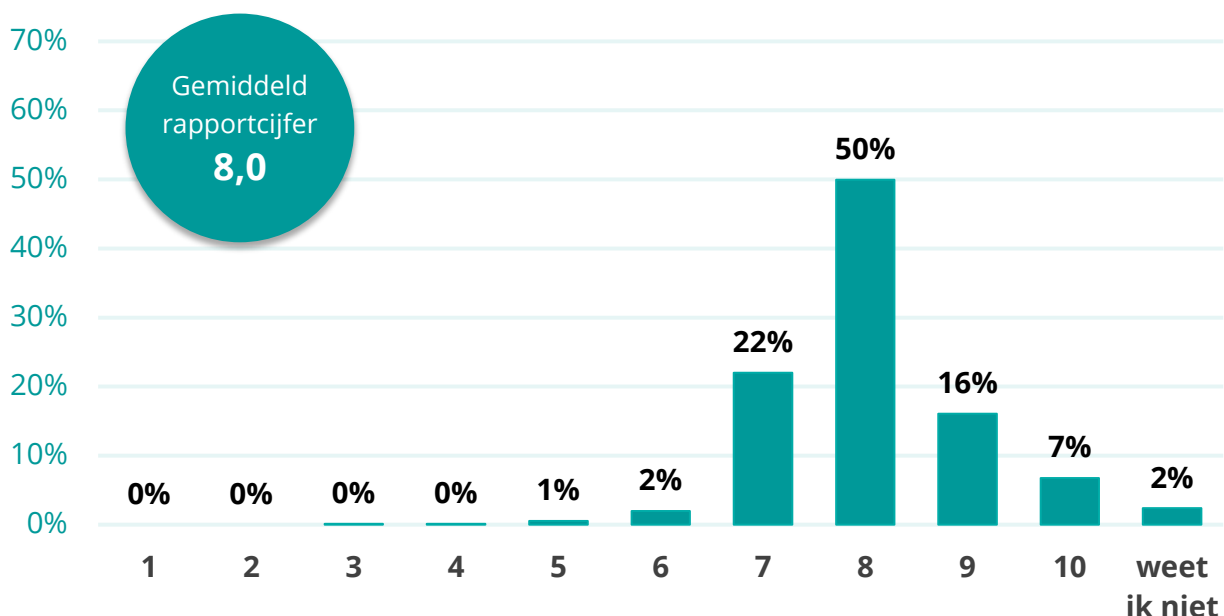
Figuur 2.10 Heeft u de wekelijkse digitale EU-Schoolfruit nieuwsbrief ontvangen?

2.3.1 Digitale nieuwsbrief

Over het algemeen zijn scholen tevreden over de digitale nieuwsbrief; deze wordt gemiddeld met een 8,0 beoordeeld, dit is vergelijkbaar met voorgaande schooljaren.

Figuur 2.11 Hoe waardeert u de digitale nieuwsbrief van EU-Schoolfruit? (basis = ontvangers nieuwsbrief; n = 1.463)

Scholen is gevraagd dat als iets aan de nieuwsbrief van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma mochten veranderen wat dit dan zou zijn. Zo geven scholen aan dat de informatie soms beknopter kan, minder frequent, iets overzichtelijker en dat informatie gescheiden aangeboden kan worden voor verschillende doelgroepen. Een aantal scholen beschrijft hier wat zij juist leuk vinden in de nieuwsbrief.

Dit jaar is scholen gevraagd of zij andere leerkrachten en/of de directeur gewezen hebben op de informatie in de nieuwsbrief. In onderstaande tabel is te zien dat bijna alle de scholen dit hebben gedaan.

Tabel 2.5 Heeft u de andere leerkrachten en/of de directeur gewezen op deze informatie in de nieuwsbrief? (meerdere antwoorden mogelijk; basis = ontvangers van de nieuwsbrief; n = 1.463)

	n	%
ja, wij hebben leerkrachten en/of de directeur hierop gewezen	790	54%
ja, (een deel van) de leerkrachten binnen onze school is zelf geabonneerd op de nieuwsbrief	220	15%
ja, de nieuwsbrief (of losse berichten daaruit) wordt wekelijks gedeeld met de leerkrachten/directeur	271	19%
ja, de nieuwsbrief (of losse berichten daaruit) wordt af en toe gedeeld met de leerkrachten/directeur	316	22%
nee	60	4%

Scholen die andere leerkrachten en/of de directeur niet gewezen hebben op de informatie in de nieuwsbrief, geven hiervoor met name tijdsgebrek als reden, enkelen geven ook aan op een andere manier aandacht te besteden aan het schoolfruitbeleid.

2.3.2 Nieuwsbrief voor ouders

In het startpakket dat de scholen hebben ontvangen zat ook een nieuwsbrief voor ouders. In deze nieuwsbrief staat onder andere informatie over de levering zodat ouders zelf kunnen kijken wat er geleverd wordt. Aan de scholen is gevraagd hoe ze ouders op deze nieuwsbrief hebben gewezen. De resultaten zijn weergegeven in het tabel op de volgende pagina.

*Tabel 2.6 Heeft u de ouders gewezen op deze nieuwsbrief?
(meerdere antwoorden mogelijk)*

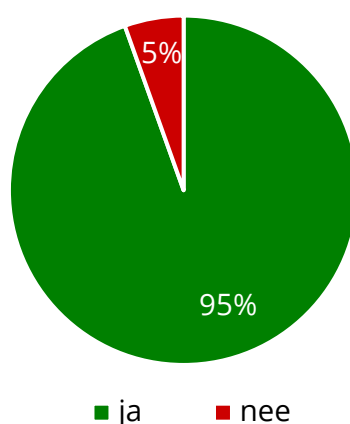
	n	%
ja, via de nieuwsbrief van de school	577	38%
ja, mondeling	445	30%
ja, via de app die onze school gebruikt om met ouders te communiceren	50	3%
ja, anders	40	3%
nee	318	21%
ik wist niet dat er een nieuwsbrief voor ouders is	214	14%

Scholen hebben met name ouders gewezen op de nieuwsbrief via de nieuwsbrief van de school of mondeling. Een op de vijf scholen heeft dit niet gedaan en 14% wist niet dat er een nieuwsbrief voor ouders is.

2.3.3 Digitale lesportaal Chef!

Eén van de voorwaarden voor deelname aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma is dat scholen zich aanmelden voor het digitale lesportaal Chef! (www.voedseleducatie.nl). Scholen geven in elke klas tenminste de Startles EU-Schoolfruit en één korte lesactiviteit. De meerderheid van de scholen is op de hoogte van deze voorwaarde.

Figuur 2.12 Was u op de hoogte van deze voorwaarde?

Het is de bedoeling dat de school een account aanmaakt op Chef!. In onderstaande tabel is af te lezen of en wie dit heeft gedaan binnen de school.

Tabel 2.7 Heeft u, of iemand anders op uw school een account aangemaakt op Chef!?

	n	%
ja, dit heb ik al gedaan	540	36%
ja, dit heeft een collega al gedaan	190	13%
ja, dit hebben meerdere teamleden al gedaan	241	16%
nee, nog niet, maar dit ga ik nog wel doen	37	2%
nee, nog niet, maar dit gaat een collega nog wel doen	39	3%
nee, nog niet, maar dit gaan meerdere teamleden nog wel doen	14	1%
nee	73	5%
weet ik niet	366	24%

In totaal heeft 65% van de scholen een account aangemaakt op Chef!; dit is vergelijkbaar met vorig schooljaar, toen was dit 63%.

Scholen die (nog) geen account hebben aangemaakt is gevraagd wat de reden hiervoor is. In onderstaande tabel is te zien dat de meest genoemde reden tijdgebrek is, bij 'anders' wordt ook met name aangegeven dat het niet nodig is of geen prioriteit heeft.

Tabel 2.8 Waarom heeft u, of iemand anders op uw school, nog geen account aangemaakt? (basis = geen account aangemaakt op Chef!; n = 73)

	n	%
er is nog geen tijd voor geweest	20	27%
er wordt gebruik gemaakt van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit, namelijk	12	16%
Chef! is bij ons niet bekend	11	15%
wij weten niet goed hoe Chef! werkt	1	1%
anders	11	15%
weet ik niet	18	25%

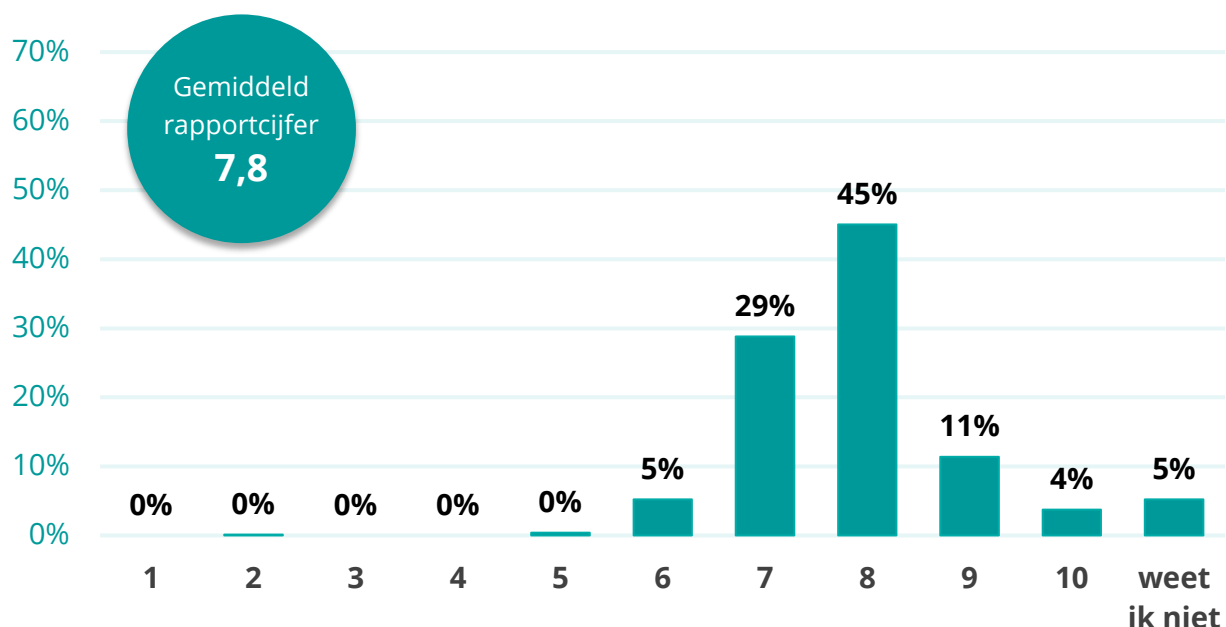
Aan de scholen is gevraagd of hun school gebruik maakt van de Startlessen EU-schoolfruit. Dit staat beschreven in onderstaande tabel.

*Tabel 2.9 Is op uw school gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit?
(basis = heeft een account aangemaakt op Chef! of iemand anders op school; n = 971)*

	n	%
ja, in sommige groepen	441	45%
ja, in (bijna) alle groepen	305	31%
dat gaan we nog doen in sommige groepen	33	3%
dat gaan we nog doen in (bijna) alle groepen	18	2%
nee	35	4%
weet ik niet	139	14%

Van de scholen die een account hebben aangemaakt op Chef!, heeft driekwart (76%) van sommige of (bijna) alle groepen gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit (t.o.v. 78% vorig schooljaar).

*Figuur 2.13 Hoe waardeert u de Startlessen EU-Schoolfruit?
(basis = heeft gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit; n = 746)*

Over het algemeen zijn scholen tevreden over de Startlessen van EU-Schoolfruit, gemiddeld worden deze met een 7,8 beoordeeld (t.o.v. 7,7 vorig schooljaar).

Tabel 2.10 Waarom is op uw school (nog) geen gebruikgemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit? (basis = maakt op dit moment (nog) geen gebruik van de Startlessen EU-Schoolfruit; n = 86)

	n	%
er is nog geen tijd voor geweest	37	43%
er wordt gebruik gemaakt van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit	19	22%
de Startlessen zijn bij ons niet bekend	1	1%
wij weten niet waar wij de Startlessen kunnen vinden	1	1%
anders	20	23%
weet ik niet	8	9%

Scholen die (nog) geen gebruik hebben gemaakt van de Startlessen EU-Schoolfruit is gevraagd wat de reden hiervoor is. De voornaamste reden is tijdgebrek (genoemd door 43%). Ongeveer een op de vier scholen maakt gebruik van ander lesmateriaal of geeft een andere reden. Bij een andere reden wordt met name genoemd dat het lesmateriaal niet aansluit bij de doelgroep. Deze opmerkingen komen veelal vanuit het (voortgezet) speciaal onderwijs.

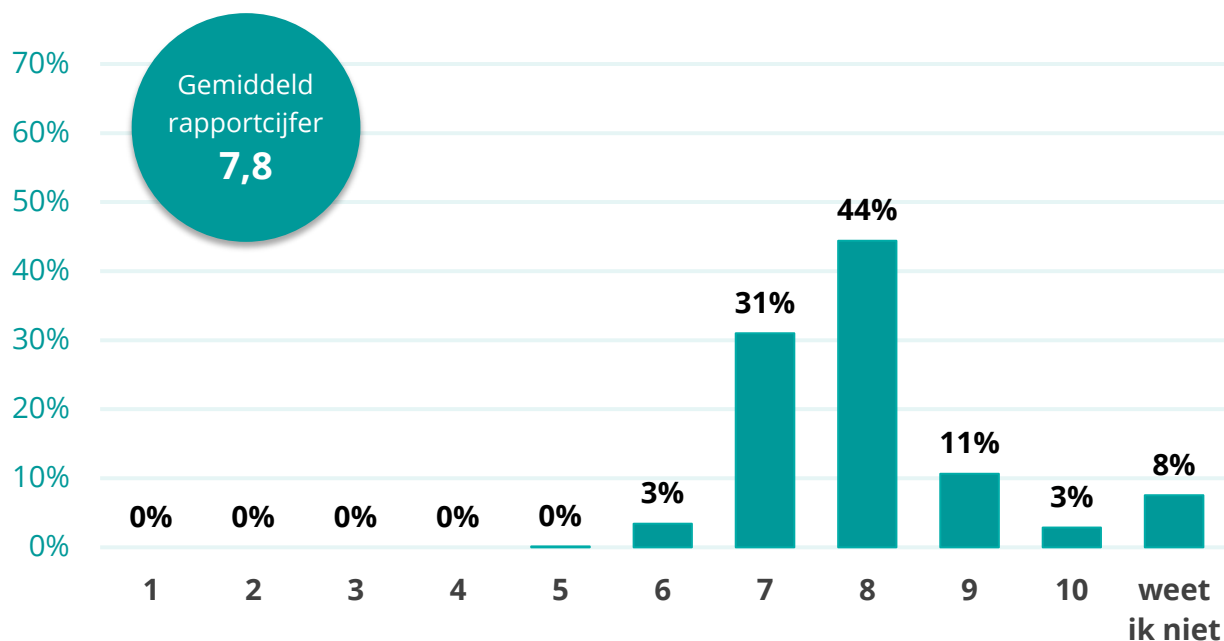
Via Chef! en de nieuwsbrief EU-Schoolfruit worden korte lesactiviteiten (maximaal 15 minuten) aangeboden. Aan de scholen is gevraagd in hoeverre ze gebruik hebben gemaakt van deze lesactiviteiten.

Tabel 2.11 Is op uw school gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten?

	n	%
ja, in sommige groepen	619	41%
ja, in (bijna) alle groepen	255	17%
dat gaan we nog doen in sommige groepen	52	3%
dat gaan we nog doen in (bijna) alle groepen	34	2%
nee	103	7%
weet ik niet	437	29%

Van de scholen heeft 63% gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten of is dit nog van plan te gaan doen, dit percentage is vergelijkbaar met vorig jaar.

Figuur 2.14 Hoe waardeert u de korte lesactiviteiten?
(basis = heeft gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten; n = 874)

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,8 zijn scholen over het algemeen tevreden over de korte lesactiviteiten (t.o.v. een 7,7 vorig schooljaar en een 7,6 het jaar ervoor). Scholen die geen gebruik hebben gemaakt van de korte lesactiviteiten is gevraagd naar de redenen hiervoor, dit is weer gegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2.12 Waarom is op uw school (nog) geen gebruikgemaakt van de korte lesactiviteiten over groente en fruit? (basis = maakt op dit moment (nog) geen gebruik van de korte lesactiviteiten; n = 189)

	n	%
ik heb nog geen tijd gehad	74	39%
ik maak gebruik van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit	49	26%
de korte lesactiviteiten zijn bij ons niet bekend	8	4%
wij weten niet waar wij de korte lesactiviteiten kunnen vinden	0	0%
anders	37	20%
weet ik niet	21	11%

Naast tijdgebrek is het gebruiken van ander lesmateriaal dat aansluit bij EU-Schoolfruit de grootste reden van scholen dat er (nog) geen gebruik gemaakt is van de korte lesactiviteiten. Ook bij anders worden redenen genoemd waardoor het geen prioriteit heeft gehad of dat de lesactiviteiten niet goed aansluiten bij de doelgroep. Dit wordt met name opgemerkt door scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs.

Tabel 2.13 Is op uw school gebruikgemaakt van andere materialen uit Chef!? (meerdere antwoorden mogelijk)

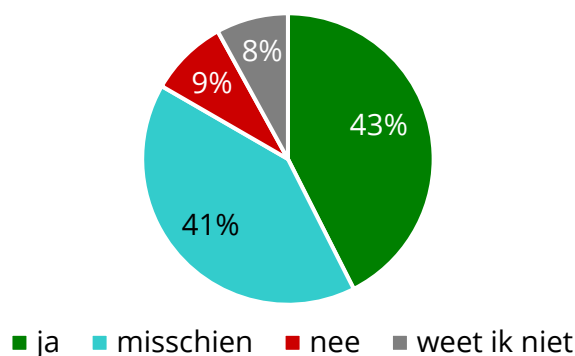
	n	%
ja, van de vier lessen die volgen op de Startles EU-Schoolfruit	151	10%
ja, van de Smaakmissies (lessenserie productgroep in combinatie met excursies)	93	6%
anders	86	6%
dat gaan we nog doen	193	13%
nee	280	19%
weet ik niet	724	48%

Scholen is gevraagd of ze gebruik hebben gemaakt van andere materialen uit Chef!. De resultaten hiervan zijn redelijk vergelijkbaar met vorig schooljaar. Van de scholen heeft 20% gebruik gemaakt van andere materialen uit Chef! En 13% gaat dit nog doen. Bijna de helft van de scholen weet niet meer of er van de materialen gebruikgemaakt is.

2.3.4 Bezoek aan groente- of fruitteler

Of de scholen interesse hebben om met de klas indien mogelijk naar een groente- of fruitteler te gaan, is in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 2.15 Is er op uw school interesse om met de klas naar een groente- of fruitteler te gaan indien mogelijk?

In totaal heeft 43% van de scholen interesse in een bezoek aan een groente- of fruitteler en nog eens 41% heeft hier misschien interesse in.

2.4 Websites EU-Schoolfruit- en groenteprogramma en beleid

2.4.1 Website EU-Schoolfruit

Aan de scholen is gevraagd hoe ze verschillende toepassingen van de website beoordelen. In onderstaande tabel zijn de gemiddelde rapportcijfers weergegeven.

Tabel 2.14 Hoe waardeert u de volgende toepassingen van de website? U kunt een cijfer geven van 1 (heel slecht) tot 10 (heel goed) of 'niet van toepassing'.

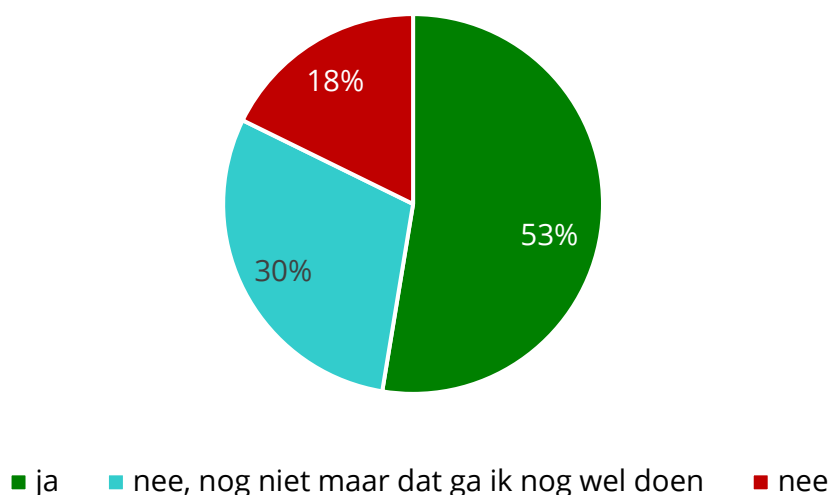
	Gemiddeld rapportcijfer
het registratiesysteem in zijn geheel	8,5
inschrijven via dit registratiesysteem	8,6
insturen van het schoolfruitcontract	8,6
bevestigen ontvangst groente en fruit (3x per jaar)	8,6
leerlingenaantal wijzigen	8,4
contactgegevens wijzigen	8,6
doorgeven vakanties en vrije dagen / studiedagen	8,5
doorgeven klachten / opmerkingen	8,5

De verschillende toepassingen van de website zijn heel positief beoordeeld, het laagste rapportcijfer is een 8,4. De rapportcijfers voor bijna alle onderdelen is iets hoger ten opzichte van het vorige schooljaar.

2.4.2 Website beleid groente en fruit op school

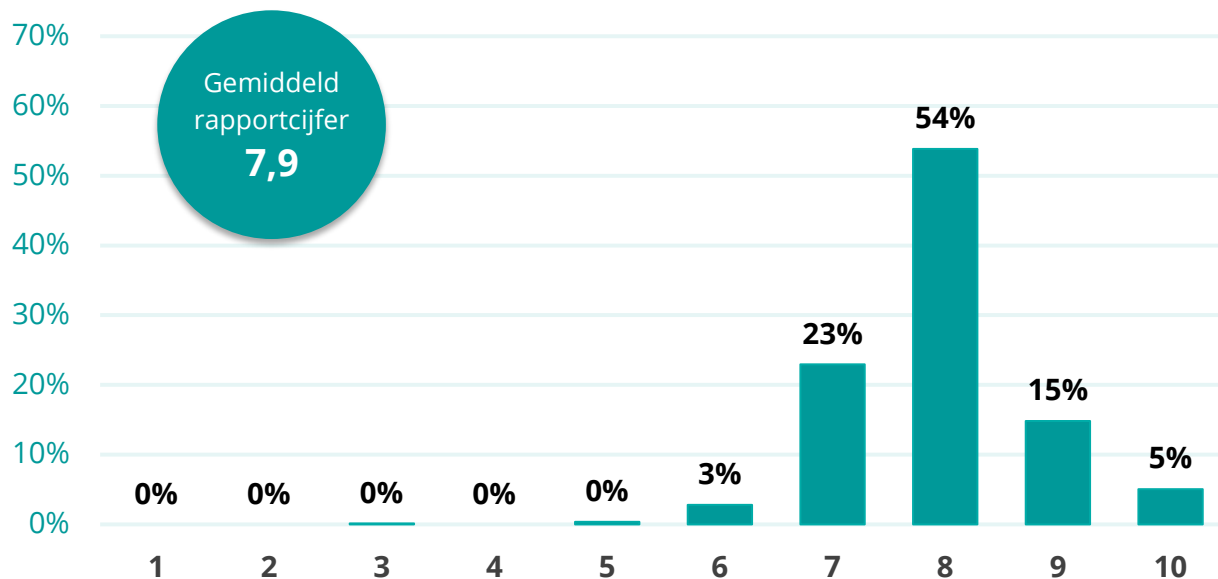
Naast de website van EU-Schoolfruit is er een website die volledig gericht is op beleid rond groente en fruit op school (www.wijkiezengroenteenfruit.nu). Aan de scholen is gevraagd of ze de website hebben bekeken.

Figuur 2.16 Heeft u de website over schoolfruitbeleid bekeken?

Van de scholen heeft 53% de website over het schoolfruitbeleid bekeken (t.o.v. 32% vorig schooljaar) en nog eens 30% gaat dit nog doen (t.o.v. 37% vorig schooljaar).

*Figuur 2.17 Hoe waardeert u de website over schoolfruitbeleid?
(basis = scholen die de website hebben bekeken; n = 789)*

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,9 zijn scholen over het algemeen tevreden over de website over het schoolfruitbeleid; vorig schooljaar is dit ook met een 7,9 beoordeeld.

De scholen die de website over schoolfruit beleid (nog) niet hebben bekeken, is naar de reden hiervoor gevraagd. De voornaamst genoemde redenen zijn dat scholen al een schoolfruitbeleid hebben, hier nog geen tijd voor hebben gehad of het zijn vergeten. Bijna een op de vier scholen geeft aan dat zij niet wisten dat er een website was.

*Tabel 2.15 Om welke reden(en) heeft u de website over schoolfruitbeleid (nog) niet bekeken?
(meerdere antwoorden mogelijk; basis = scholen die de website (nog) niet hebben bekeken; n = 711)*

	n	%
onze school heeft al een schoolfruitbeleid	259	36%
geen tijd gehad of vergeten	219	31%
ik wist niet dat er een website was	163	23%
onze school is niet bezig met een schoolfruitbeleid	60	8%
we worden liever op een andere manier geïnformeerd, bijvoorbeeld door een Gezonde School Adviseur	15	2%
onze school vindt een schoolfruitbeleid niet nodig	14	2%
anders	47	7%

2.4.3 Schoolfruitbeleid

Het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma helpt scholen bij het opzetten of verbeteren van een schoolfruitbeleid. Aan de scholen is gevraagd welke onderdelen hebben bijgedragen.

Tabel 2.16 Welke van onderstaande middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid op uw school? (meerdere antwoorden mogelijk)

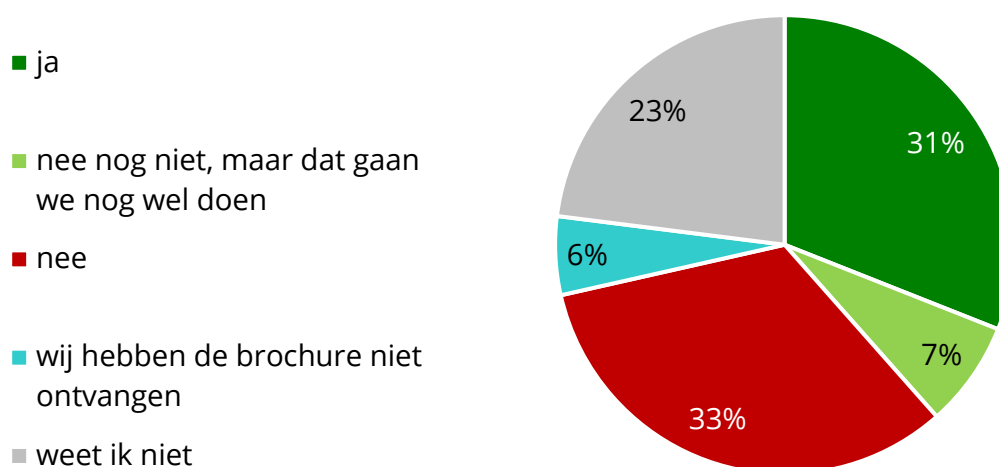
	n	%
de website (https://www.wijkiezengroenteenfruit.nu/)	421	28%
een Gezonde School Adviseur	288	19%
de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!'	272	18%
iets anders, namelijk	149	10%
de argumentatiekaarten (uit het startpakket of van de website)	141	9%
een JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) regisseur	123	8%
wij hebben geen schoolfruitbeleid/geen vaste groente- en fruitdagen	191	13%
wij hebben geen gebruik gemaakt van deze materialen	290	19%
deze materialen hebben niet bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid	184	12%

Het middel dat voor scholen het meest bijgedragen heeft aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid, is de website (28%). In totaal heeft 19% geen gebruik gemaakt van de materialen en vindt 12% van de scholen dat de middelen van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma niet hebben bijgedragen aan het opzetten of verbeteren van het schoolfruitbeleid.

2.4.4 Brochure

In het Startpakket dat de scholen in het begin van het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma hebben ontvangen, was de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid' toegevoegd. Aan de scholen is gevraagd of ze gebruik hebben gemaakt van deze brochure. In onderstaande figuur is dit weergegeven.

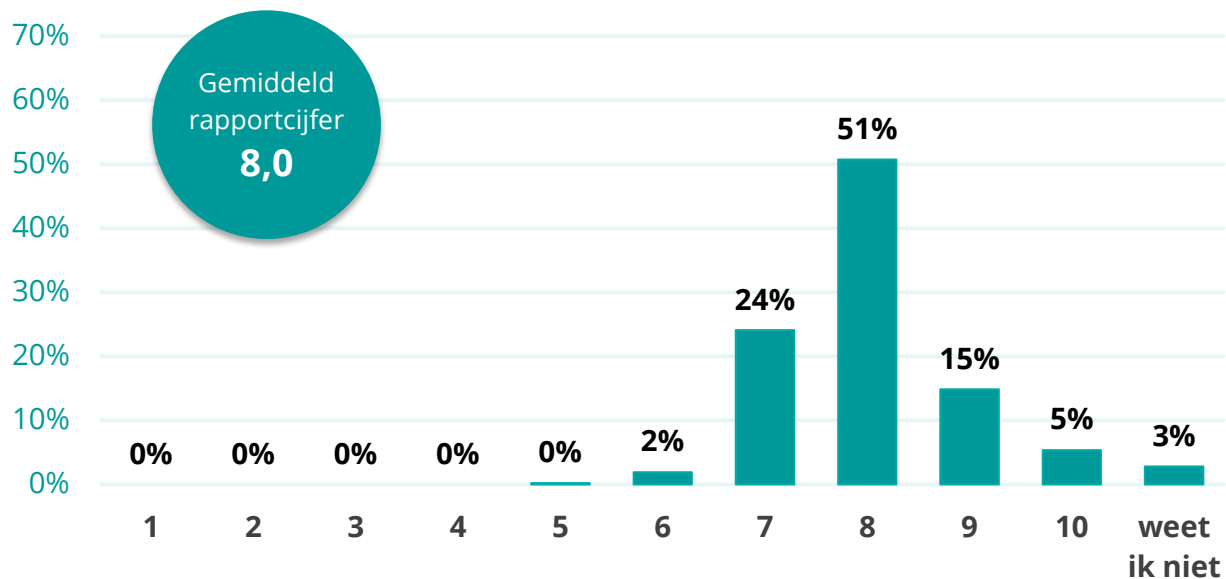
Figuur 2.18 In het Startpakket zat de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid!'. Is deze brochure op uw school gebruikt?

Bijna een derde van de scholen heeft de brochure op school gebruikt en nog eens 7% gaat dat nog doen (t.o.v. 19% die het vorig schooljaar heeft gebruikt en 11% die dat nog ging doen).

Aan de scholen die hebben aangegeven dat ze de brochure hebben gebruikt, is gevraagd om deze te beoordelen. In het figuur op de volgende pagina is deze beoordeling weergegeven.

Figuur 2.19 Hoe waardeert u de brochure 'In 4 stappen naar een succesvol groente- en fruitbeleid? (basis = scholen die de brochure hebben gebruikt; n = 465).

Met een gemiddeld rapportcijfer van een 8,0 (t.o.v. een 7,9 vorig schooljaar) zijn scholen die gebruik hebben gemaakt van de brochure hier over het algemeen tevreden over. De brochure wordt beschreven als duidelijk, handig, informatief en een aantal benoemt dat het mooi vormgegeven is.

2.5 Aandacht eten groente en fruit en het groente- en fruitbeleid

2.5.1 Aandacht voor eten groente en fruit

Op welke wijze besteden scholen aandacht aan het eten van groente en fruit, naast het uitdelen? In onderstaande tabel is dit beschreven.

Tabel 2.17 Op welke wijze besteedt uw school aandacht aan het eten van groente en fruit naast dat dit wordt uitgedeeld in de klas? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
het stimuleren van gezonde traktaties	1003	67%
het geven van andere lessen rondom gezonde voeding / het eten van groente en fruit	838	56%
het geven van Smaaklessen	702	47%
het geven van kooklessen	662	44%
het bijhouden van een groentetuin / moestuin op school	579	39%
het bekijken van de website in de klas	365	24%
organisatie van een themaweek of dagen rondom het project schoolfruit/gezonde voeding	349	23%
het geven van workshops rondom gezonde voeding / groente en fruit / voedselbereiding	244	16%
het geven van Smaakmissies	72	5%
anders	132	9%
geen van bovenstaande	45	3%

Er worden op verschillende manieren door scholen aandacht besteed aan het eten van groente en fruit naast het uitdelen in de klas. Zo stimuleert 67% van de scholen gezonde traktaties, geeft 56% andere lessen rondom gezonde voeding/het eten van groente en fruit, geeft 47% Smaaklessen en 44% van de scholen kooklessen.

2.5.2 Groente- en fruit beleid

Aan de scholen is gevraagd of zij voordat zij begonnen met het EU-Schoolfruit-en groenteprogramma al een beleid hadden ten aanzien van gezonde voeding op school. Het resultaat hiervan is te vinden in onderstaande tabel.

Tabel 2.18 Had uw school voorafgaand aan het EU-Schoolfruit-en groenteprogramma al een beleid voor het eten van groente en fruit of gezonde voeding op school? (meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
ja, we hadden al vaste fruit- en groentedagen op school	667	44%
ja, we hadden al een beleid ten aanzien van gezonde voeding (zoals geen koek en snoep mee naar school, drinkwater, gezonde traktaties)	644	43%
ja, we deden al mee aan een ander programma op het gebied van gezonde voeding	121	8%
ja, anders	67	4%
nee, we hadden geen beleid maar we stimuleerden al wel om fruit / groente mee te nemen (niet verplicht)	319	21%
nee, we hadden geen beleid ten aanzien van het eten van groente en fruit op school	187	12%

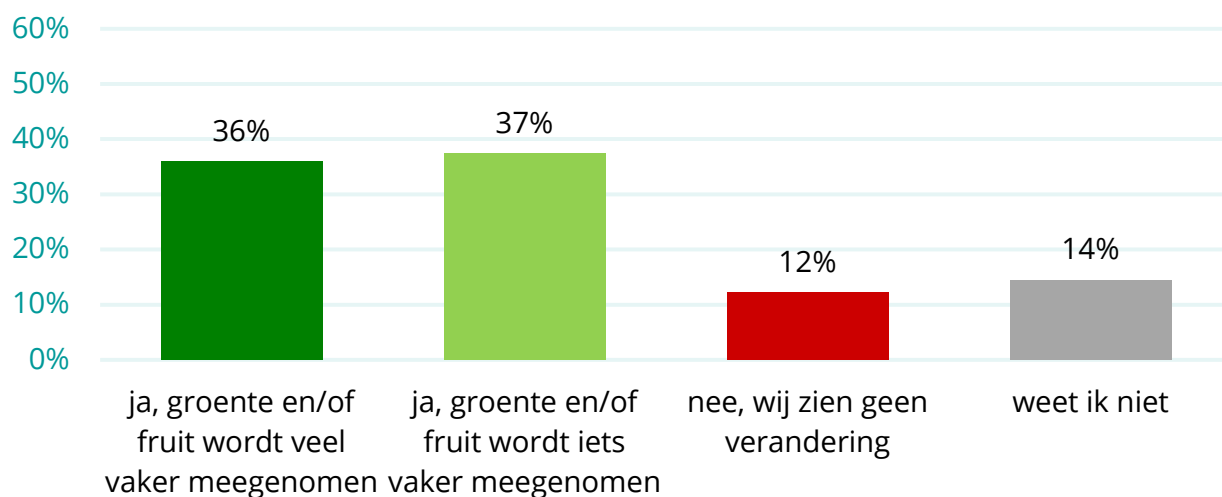
Voorafgaand aan het EU-Schoolfruit-en groenteprogramma had 44% al vaste fruit- en groentedagen op school en 43% al een beleid ten aanzien van gezonde voeding. In totaal had 12% van de scholen geen beleid (t.o.v. 13% vorig schooljaar).

- Van de scholen die al vaste fruit- en groentedagen op school hadden, gaat het bij 83% om 3 of meer dagen in de week (t.o.v. 78% vorig schooljaar).
- Van de scholen die het eten van fruit en groente wel stimuleerden maar geen beleid hadden, stimuleerde 57% van de scholen om 5 dagen in de week fruit of groente mee te nemen (evenals vorig schooljaar).
- Bij andere programma's wordt met name Gezonde School genoemd.

2.5.3 Programma en stimulans om groente en fruit mee te nemen

In onderstaande figuur is weergegeven of de scholen het idee hebben dat kinderen (en ouders) door het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma gestimuleerd worden om naast de (vaste) fruitdagen zelf groente en/of fruit mee te nemen naar school.

Figuur 2.20 Heeft u het idee dat kinderen (en ouders) door het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma gestimuleerd worden om naast de (vaste) fruitdagen zelf groente en/of fruit mee te nemen naar school?

Ongeveer driekwart van de scholen heeft het idee dat er vaker groente en/of fruit mee wordt meegenomen naar school; 36% heeft het idee dat het veel vaker en 37% dat het iets vaker wordt meegenomen door het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma.

2.6 Vaste groente- en fruitdagen

2.6.1 Afspraken vaste groente- en fruitdagen

Aan de scholen is de vraag gesteld of er vaste groente- en fruitdagen op school blijven, buiten de periodes dat er schoolfruit en groente wordt geleverd. De antwoorden zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2.19 Blijven er bij u op school vaste groente- en fruitdagen buiten de periodes dat er schoolfruit/groente wordt geleverd?

	n	%
ja, wij hadden al vaste groente- en fruitdagen op school en blijven dit voortzetten	697	46%
ja, we hebben vaste groente- en fruitdagen ingesteld	129	9%
ja, we stimuleren al om fruit en groente mee te nemen (niet verplicht)	462	31%
nee, we hebben geen vaste groente- en fruitdagen	212	14%

Ongeveer de helft van de scholen had al vaste groente- en fruitdagen en blijft dit voortzetten en daarnaast heeft 9% van de scholen vaste groente- en fruitdagen ingesteld.

2.6.2 Aantal vaste groente- en fruitdagen

Aan de scholen met vaste groente- en fruitdagen is gevraagd hoeveel vaste groente- en fruitdagen men gemiddeld per week heeft ingesteld.

Tabel 2.20 Hoeveel vaste groente- en fruitdagen heeft u gemiddeld per week ingesteld? (basis = vaste groente- en fruitdagen ingesteld op school; n = 826)

	n	%
1 dag per week	46	6%
2 dagen per week	74	9%
3 dagen per week	268	32%
4 dagen per week	63	8%
5 dagen per week	371	45%
weet ik niet	4	0%

Van de scholen met vaste groente- en fruitdagen heeft 45% van de scholen dit ingesteld voor alle 5 schooldagen in de week.

2.6.3 Beschikbaar stellen van fruit en groente buiten leveringen

Er is aan scholen met vaste fruit- en groentedagen gevraagd op welke wijze het fruit en de groente beschikbaar wordt gesteld buiten de periodes dat er schoolfruit en groente wordt geleverd. In onderstaande tabel is af te lezen hoe scholen dit realiseren.

Tabel 2.21 Op welke wijze wordt het fruit en de groente beschikbaar gesteld op school buiten de periodes dat er schoolfruit/groente wordt geleverd? (basis = vaste groente- en fruitdagen ingesteld op school; n = 826)

	n	%
door ouders fruit / groente mee te laten geven	665	81%
door samenwerking met een leverancier (betaald)	71	9%
doordat fruit / groente beschikbaar gesteld wordt vanuit de lokale overheid	36	4%
op een andere manier	41	5%
weet ik niet	13	2%

De meerderheid van de scholen stelt het fruit en de groente beschikbaar buiten de periodes van levering door het de ouders mee te laten geven. Bij een andere manier wordt met name genoemd dat dit door de school zelf wordt ingekocht.

2.6.4 Scholen die geen vaste fruit- en groentedagen hebben ingesteld

Aan de scholen die hebben aangegeven geen vaste groente- en fruitdagen te hebben, of dit enkel stimuleren maar niet verplichten, is gevraagd wat de reden hiervoor is. In de tabel hieronder is beschreven wat de redenen hiervoor zijn.

*Tabel 2.22 Waarom zijn er bij u op school geen vaste groente- en fruitdagen?
(meerdere antwoorden mogelijk; basis = geen vaste groente- en fruitdagen op school; n = 674)*

	n	%
wij willen het eten van groente en fruit stimuleren, maar niet verplichten	409	61%
onvoldoende beschikbare financiële middelen bij de ouders	224	33%
bij ons is het eten van groente en fruit al de norm, afspraken zijn niet nodig	132	20%
onvoldoende beschikbare financiële middelen bij de school	93	14%
weerstand ouders	62	9%
andere prioriteiten	47	7%
gezonde voeding tijdens de pauze is geen taak van de school	25	4%
weerstand team	19	3%
anders	42	6%
weet ik niet	39	6%

De voornaamste reden is dat scholen het eten van groente en fruit willen stimuleren, maar niet willen verplichten. Bij een op de drie scholen zijn onvoldoende beschikbare middelen bij de ouders een reden voor scholen om geen vaste groente- en fruitdagen te hebben.

2.7 Sterke- en verbeterpunten EU-Schoolfruitprogramma

Dit schooljaar is voor het eerst aan scholen gevraagd wat volgens hen sterke punten van en verbeterpunten voor het EU-Schoolfruitprogramma zijn.

2.7.1 Sterke punten

Het meest genoemde sterke punt van het EU-Schoolfruitprogramma is dat kinderen kennis maken met (verschillende soorten) groente en fruit (genoemd door 43%). Gevolgd door dat het programma zorgt voor het stimuleren van (aandacht voor en bewustwording van) gezond eten (33%), dat het aanbod gratis is (23%) en groente en fruit beschikbaar is voor alle kinderen (22%). In onderstaande tabel zijn de gecodeerde sterke punten weergegeven.

*Tabel 2.23 Wat zijn volgens u de sterke punten van het EU-School groenteprogramma?
 Open vraag, de antwoorden zijn gecodeerd. (meerdere antwoorden mogelijk)*

	n	%
kennis laten maken met (verschillende soorten) groente / fruit	650	43%
stimuleren van, aandacht voor en bewustwording gezond eten	491	33%
gratis groente en fruit	347	23%
groente en fruit voor alle kinderen	337	22%
goed educatief aanbod	277	18%
goede communicatie en informatievoorziening	230	15%
veel variatie in het geleverde fruit en groente	228	15%
kinderen eten fruit/groente	156	10%
Het aanbod groente / fruit	141	9%
tevreden over de levering	139	9%
het aantal dagen / weken dat het aangeboden wordt	89	6%
laagdrempelig programma	61	4%
voldoende geleverd voor iedereen	36	2%
overig	132	9%
geen sterke punten genoemd	104	7%

2.7.2 Verbeterpunten

Vervolgens is aan scholen gevraagd om verbeterpunten voor het programma te noemen. De gecodeerde verbeterpunten staan in onderstaande tabel

Tabel 2.24 Welke verbeterpunten heeft u voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma? (open vraag, de antwoorden zijn gecodeerd; meerdere antwoorden mogelijk)

	n	%
meer variatie	450	30%
betere kwaliteit	140	9%
langere periode ontvangen	101	7%
aantal soorten niet meer leveren	91	6%
meer aantallen / grotere porties ontvangen	82	5%
minder snijwerk / prepareer tijd	62	4%
lesmateriaal aan laten sluiten bij meer doelgroepen	45	3%
levering kan beter	32	2%
ook biologisch / lokaal aanbieden	22	1%
meer onbekend groente en fruit	22	1%
vaker leerlingaantal wijzigen	12	1%
lesmateriaal niet verplichten	12	1%
minder vaak mail / nieuwsbrieven	10	1%
meer dagen in de week ontvangen	10	1%
minder afval van verpakking	8	1%
overig	104	7%
geen verbeterpunten genoemd	664	44%

Het meest genoemde verbeterpunt voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma is meer variatie in de geleverde groente en het geleverde fruit (30%). In totaal heeft 44% van de scholen geen verbeterpunt aangedragen.

2.8 Toekomst

2.8.1 Belangrijkste onderwerpen voor Nationale Strategie

Aan scholen is voorgelegd dat er komend jaar een nieuwe Nationale Strategie voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma wordt geformuleerd. Hierbij is aangegeven dat er een aantal keuzes gemaakt zullen worden onder meer op basis van het beschikbare budget. Scholen konden 100 punten verdelen over verschillende middelen om aan te geven welke onderwerpen zij het belangrijkste vinden in het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. Er kon ook 0 punten aan een onderdeel worden gegeven.

Tabel 2.25 Zou u door middel van het toekennen van 100 punten, willen aangeven welke van onderstaande onderwerpen volgens u het meest belangrijk zijn, zodat EU-Schoolfruit keuzes kan maken bij de inrichting van het programma? Wat u de meeste punten geeft, vindt u het meest belangrijk.

		gemiddeld aantal punten
1	de lengte van de periode schoolfruit- en groente	25,3
2	de variatie in fruit en groente	22,5
3	de kwaliteit van het fruit en de groente	22,2
4	het aantal dagen in de week dat u schoolfruit- en groente ontvangt	15,2
5	het aanbieden van lokale producten	9,1
6	het aanbieden van biologische producten	5,7

De lengte van de periode schoolfruit- en groente, de variatie en de kwaliteit van het fruit en de groente worden alle drie als het belangrijkste gezien. Als er keuzes moeten worden gemaakt dan vinden scholen het aanbieden van lokale producten en biologische producten over het algemeen minder belangrijk.

2.8.2 Voor welke groepen het belangrijkst is om deel te nemen

Vervolgens is scholen voorgelegd dat door de beschikbare financiële middelen het zou kunnen dat in de toekomst mogelijk niet alle groepen van een school aan het programma kunnen meedoen. Aan hen is gevraagd welke groepen zeker moeten kunnen (blijven) meedoen.

Tabel 2.26 Welke groepen zouden in de toekomst zeker moeten kunnen meedoen met het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma? (maximaal 2 antwoorden aan te kruisen)

	n	%
groep 1-2	334	22%
groep 3-4	358	24%
groep 5-6	159	11%
groep 7-8	129	9%
wij willen alleen meedoen als de gehele school kan meedoen	865	58%
weet ik niet	134	9%

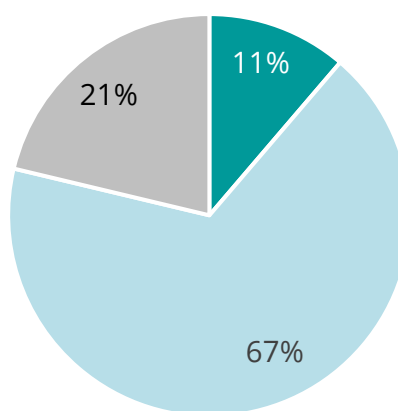
De meerderheid van de scholen wil alleen meedoen als de gehele school kan meedoen (58%). Maar als er een keuze moet worden gemaakt dan heeft de onderbouw (46%) de voorkeur ten opzichte van de bovenbouw (20%).

2.8.3 Voorkeur voor levering of inkopen schoolfruit

Scholen ontvangen de groente en het fruit via de schoolfruitleverancier. Om inzicht te krijgen of scholen in de toekomst zelf fruit of groente zouden willen inkopen, is deze vraag aan scholen voorgelegd. Wanneer scholen producten zelf inkopen kunnen zij de kwaliteit, herkomst en variatie bepalen, binnen de voorwaarden van de regeling. Scholen worden dan verantwoordelijk voor de aanvraag en ontvangst van subsidie.

Figuur 2.21 Stel dat de bovengenoemde mogelijkheid er komt, zou u dan hieraan willen meedoen?

- ja, onze school zou liever het fruit en de groente zelf inkopen
- nee, onze school ontvangt het fruit en de groente het liefst via een leverancier (huidige situatie)
- weet ik niet

De meerderheid van de scholen zou het fruit en de groente het liefst blijven ontvangen via een leverancier.

2.8.4 Voorkeur periode van levering

Ook is dit schooljaar aan scholen gevraagd in welke periode zij het liefst het fruit en de groente zouden willen ontvangen. De resultaten zijn weergegeven in het tabel op de volgende pagina.

Tabel 2.27 Als u zou mogen kiezen, in welke periode zou uw school dan het liefst het fruit en de groente ontvangen?

	n	%
september, oktober, november en december	344	23%
november, december, januari en februari	504	34%
januari, februari, maart en april	283	19%
het gehele schooljaar	88	6%
anders	48	3%
weet ik niet / geen voorkeur	233	16%

Een op de drie scholen zou het liefst fruit en groente willen ontvangen in de maanden november, december, januari en februari.

In totaal geeft 6% van de scholen aan het liefst het fruit en de groente het gehele schooljaar te willen ontvangen; dit was geen antwoordcategorie maar spontaan door scholen genoemd als voorkeur.

2.8.5 Plannen voor inschrijving volgend jaar

Aan scholen is gevraagd of ze van plan zijn zich volgend jaar weer in te schrijven voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma. Zoals in onderstaande tabel af te lezen is, hoopt 93% volgend schooljaar weer te mogen deelnemen; dit percentage is een stuk hoger vergeleken met vorig schooljaar (79%).

Tabel 2.28 Gaat u uw school volgend jaar opnieuw inschrijven voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma?

	n	%
ja, we hopen dat we weer mogen deelnemen	1391	93%
nee, we willen graag doorgaan met het eten van groente en fruit in de ochtendpauze op school. Hier gaan we zelf aandacht aan besteden, zonder deel te nemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma	14	1%
nee	8	1%
weet ik niet	87	6%

Scholen die hebben aangegeven niet meer te zullen deelnemen aan het EU-Schoolprogramma is gevraagd aan te geven wat de reden hiervoor is.

2.8.6 Redenen voor niet opnieuw deelnemen

In onderstaande tabel is te zien dat de 22 scholen die zich volgend jaar niet opnieuw gaan inschrijven voor het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma, dit met name niet meer doen omdat zij het te veel werken vinden, de schoolleiding of leerkrachten dit niet willen of omdat het eten van groente en fruit in de ochtendpauze al de norm is. Bij 'anders' geven een aantal scholen aan te gaan sluiten en daarom niet opnieuw deel te zullen nemen aan het programma.

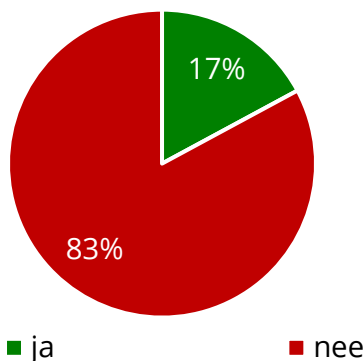
Tabel 2.29 U geeft aan niet opnieuw deel te zullen nemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma, kunt u aangeven waarom niet? (meerdere antwoorden mogelijk; basis = scholen die niet opnieuw willen deelnemen aan het EU-Schoolfruit- en groenteprogramma; n = 22)

	n	%
het is te veel werk (tijd, schillen en snijden, afval)	7	32%
Schoolleiding / leerkrachten willen niet	5	23%
omdat het eten van groente en fruit in de ochtendpauze bij ons op school al de norm is	5	23%
de kinderen willen niet	3	14%
het is de verantwoordelijkheid van de ouders	2	9%
ondanks dat het programma gratis is, worden er toch interne kosten gemaakt (o.a. voor het personeel)	1	5%
onze school staat in een achterstandswijk. Er is geen geld voor een abonnement via een leverancier en de ouders kunnen het ook niet meegeven	1	5%
slechte ervaringen met EU-Schoolfruit, namelijk...	1	5%
wij willen geen contract tekenen, omdat we denken dat we dan ook gebonden zijn aan een contract met een commerciële aan	0	0%
ouders / ouderraad wil niet	0	0%
anders	8	36%
weet ik niet	1	5%

2.8.7 Deelname Schoolzuivelprogramma

Tot slot is aan scholen gevraagd of zij dit jaar ook deelnemen aan het EU-Schoolzuivelprogramma. De meerderheid van de scholen neemt hier niet aan deel.

Figuur 2.22 Doet uw school in dit schooljaar ook mee aan het EU-Schoolzuivelprogramma?

De scholen die hier niet aan deelnemen is gevraagd naar de reden hiervoor. Alle gegeven antwoorden zijn gecodeerd en in onderstaand tabel weergegeven

Tabel 2.30 Doet uw school in dit schooljaar ook mee aan het EU-Schoolzuivelprogramma? (open vraag, de antwoorden zijn gecodeerd)

	%
geen belangstelling	25%
niet bekend mee	20%
ja, wij doen hier aan mee	17%
geen tijd / mankracht voor	6%
geen opslagmogelijkheden	5%
eerder meegedaan, werd weinig genuttigd	5%
geen prioriteit	4%
nog niet in verdiept of besproken	3%
zuivel allergie onder (een aantal) kinderen	2%
een andere reden	2%
weet niet waarom niet	5%
geen toelichting gegeven	6%

3. Bijlage: achtergrondkenmerken

Tabel 3.1 De vragenlijst is ingevuld door...

	n	%
directeur / adjunct-directeur / locatieleider	446	30%
leerkracht / docent	411	27%
teamleider	18	1%
intern begeleider	51	3%
onderwijsassistent / leraar ondersteuner	125	8%
administratief medewerker / secretaresse	251	17%
conciërge	116	8%
ouder	14	1%
anders	68	5%